

**Fjármála- og
efnahagsráðuneytið**

L. máil

Minnisblað

Viðtakandi: **Efnahags- og viðskiptanefnd Alþingis**
Sendandi: **Fjármála- og efnahagsráðuneytið**
Dagsetning: **27.11.2015**
Málsnúmer: **FJR15080050**
Bréfalykill: **3.5**

Efni: Frumvarp til laga um ýmsar forsendur frumvarps til fjárlaga fyrir árið 2016 (safnlög) (Haust 2015) - Endurgreiðslur virðisaukaskatts til sveitarfélaga.

Í minnisblaði ráðuneytisins til efnahags- og viðskiptanefndar Alþingis, dags. 13. nóvember 2015, er m.a. lagt til að nýju ákvæði til bráðabirgða verði bætt við lög nr. 50/1988, um virðisaukaskatt. Tilefnið er að við gildistöku ýmissa ákvæða laga nr. 124/2014, um næstu áramót, verða fólksflutningar virðisaukaskattsskyldir. Í tillögu ráðuneytisins felst að sveitarfélögum og stofnunum þeirra verði endurgreiddur helmingur virðisaukaskatts sem þau munu greiða vegna kaupa á fólksflutningum á árunum 2016 og 2017 vegna almenningsamgangna, ferðaþjónustu fatlaðs fólks, skipulagðrar ferðaþjónustu aldraðra og skipulagðs flutnings skólabarna. Í minnisblaðinu segir m.a.: *Verði tillagan samþykkt ættu rekstraraðilar fólksflutningaþjónustu sem selja sveitarfélögum og stofnunum þeirra fólksflutningaþjónustu ekki að verða fyrir áhrifum af breytingum sem verða með gildistöku ákvæða laga nr. 124/2014 um næstu áramót. Þá ætti staða sveitarfélaga ekki að raskast við það að fólksflutningar verða virðisaukaskattsskyldir. Að auki skapast svigrúm til að ljúka vinnu við endurskoðun virðisaukaskattskerfisins. Á tveggja ára gildistíma bráðabirgðaákvæðis sem ráðuneytið leggur til að verði bætt við lög um virðisaukaskatt mun ráðuneytið meta reynsluna af endurgreiðslunum og áhrifum þeirra á fjárhag ríkis og sveitarfélaga.*

Frá því að ráðuneytið sendi efnahags- og viðskiptanefnd minnisblaðið hefur það átt samskipti við fulltrúa Sambands íslenskra sveitarfélaga. Þá sat fulltrúi Strætó fund í ráðuneytinu. Í samskiptunum kom m.a. fram að í mörgum tilvikum hafi þegar verið samið um kaup á fólksflutningaþjónustu til lengri tíma á föstum verðum. Var ráðuneytinu bent á að ekkert væri fast í hendi varðandi það hvort sveitarfélögunum muni takast að ná fram lækkun á verði þjónustunnar sem næmi innskattshagræði viðsemjanda þeirra á móti 11% útskatti. Þegar litið væri til þessa var það mat fulltrúa sveitarfélaganna að kostnaðarauki þeirra vegna kaupa á fólksflutningaþjónustu næstu tvö ár yrði meiri en sem næmi helmingi þess virðisaukaskatts sem þau þyrftu að greiða við kaup á þjónustunni.

Að mati ráðuneytisins beinist gagnrýni sveitarfélaganna hvað helst að því að þau telja hættu á að þær virðisaukaskattsendurgreiðslur sem ráðuneytið hefur lagt til muni ekki nægja til að bæta þeim upp kostnaðarauka vegna gildistöku ákvæða laga nr. 124/2014. Ástæðan sé fyrst og fremst sú að viðsemjendur sveitarfélaganna muni ekki verða tilbúnir til að lækka samningsverð sem nemur því kostnaðarhagræði sem þeir munu njóta við það að þeim verður heimilt að færa innskatt á móti útskatti við uppgjör virðisaukaskatts.

Að mati ráðuneytisins væri eðlilegt að efnahags- og viðskiptanefnd velti því fyrir sér hvort full endurgreiðsla virðisaukaskatts vegna kaupa sveitarfélaga á fólksflutningaþjónustu muni ekki draga á óæskilegan hátt úr hvata sveitarfélaga og viðsemjenda þeirra til að bregðast við með eðlilegum hætti. Í þessu samhengi telur ráðuneytið rétt að áréttu að tillaga þess gerir ráð fyrir að endurgreiðsluheimildin verði markaður tímabundinn tveggja ára gildistími. Í minnisblaði ráðuneytisins til efnahags- og viðskiptanefndar, dags. 13. nóvember 2015, er reynt að nálgast mat á auknum kostnaði sveitarfélaga vegna gildistöku nokkurra ákvæða laga nr. 124/2014. Í framhaldinu kemur fram að á gildistímanum geri ráðuneytið m.a. ráð fyrir að leggja mat á reynsluna af endurgreiðslunum og áhrifum þeirra á fjárhag ríkis og sveitarfélaga. Tillögunni er þannig m.a. ætlað að skapa aðstæður til þess að unnt verði að koma veg fyrir að sveitarfélögin verði fyrir kostnaðarauka

vegna gildistöku ákvæða laga nr. 124/2014.

Að svo stöddu telur ráðuneytið óæskilegt að gengið verði lengra í endurgreiðslum virðisaukaskatts til sveitarfélaga og stofnana þeirra en gert er ráð fyrir í tillögum ráðuneytisins frá 13. nóvember sl.